

Länsstyrelserna får nytt kontrollansvar 1 januari 2009

Länsstyrelserna tar över kommunernas ansvar för att kontrollera djurskydd och primärproduktion¹ av foder och livsmedel från och med 1 januari 2009.

I hela Sverige genomförs årligen omkring 23 000 djurskyddskontroller samt 800 foder- respektive livsmedelskontroller bland de cirka 90 000 verksamheter och anläggningar som finns registrerade. Kontrollerna görs för att se till att lagar² och regler följs.

Varför tar länsstyrelserna över ansvaret för kontrollerna?

Riksdagen har beslutat att flytta ansvaret för kontrollerna från kommunerna till länsstyrelserna för att säkerställa att Sverige har ett bra djurskydd och god kvalitet på foder och livsmedel. Kontrollerna ska bli effektivare och likvärdiga över hela landet. Med ett mindre antal kontrollmyndigheter blir det lättare att styra, samordna och följa upp kontrollerna.

Vad innebär det?

För de flesta djurägare och berörda företag och verksamheter kommer denna förändring inte att märkas mer än att det är länsstyrelsen som genomför kontrollen istället för kommunen. Det är fortfarande *samma lagstiftning och ansvar* som gäller.

Några nyheter som är bra att känna till:

- Kontrollen är *avgiftsfri*. Om det krävs extra kontroller på grund av brister eller befogade anmälningar kommer länsstyrelsen däremot att ta betalt.
- Kontrollerna är *riskbaserade*. Det innebär förenklat att verksamheter där risken är stor att det kan finnas brister och verksamheter där det har hittats brister vid tidigare kontroller, kommer att kontrolleras oftare än andra.
- Kontrollerna från länsstyrelsen *samordnas* så att det inte blir fler kontroller hos respektive företag. För till exempel lantbrukare som söker jordbruksstöd kan kontroll av de så kallade tvärvillkoren³ samordnas med kontroll av djurskydd, foder och livsmedel. Ambitionen är: en gård – ett besök.

¹ Primärproduktion omfattar odling och skörd av vegetabilier, mjölkproduktion, uppfödning och produktion av livsmedelsproducerande djur före slakt, jakt, fiske och insamling av vilda produkter, som bär och svamp samt även transport, lagring och hantering av primärprodukter på produktionsplatsen.

² Bl.a. djurskyddslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter samt livsmedelslagen.

³ Tvärvillkoren är ett begränsat antal regler inom olika områden, till exempel foder- och livsmedelssäkerhet som lantbrukaren/primärproducenten måste följa för att få full utbetalning av jordbruksstödet.

- Du som vill bedriva viss verksamhet med djur ansöker om *tillstånd* hos länsstyrelsen.
- Du som odlar vegetabilier eller håller djur för livsmedelsproduktion ska *registrera* din verksamhet hos länsstyrelsen. Detta gäller bara om verksamheten inte är registrerad sedan tidigare hos kommunen.

Hur blir kontrollerna bättre?

Genom att införa färre men större kontrollmyndigheter, det vill säga 21 länsstyrelser istället för 290 kommuner, kan arbetet lättare styras, samordnas och följas upp så att det blir effektivt, riskbaserat och likvärdigt över hela landet. Jordbruksverket, Livsmedelsverket och länsstyrelserna arbetar tillsammans med detta. Det handlar bland annat om att ge länsstyrelsernas handläggare rätt kompetens och att ta fram gemensamma vägledning och stöd i form av till exempel register och ärendehanteringssystem.

Handläggarnas kompetens kommer att öka eftersom fler än tidigare arbetar heltid med uppgifterna och dessutom har större möjligheter att utbyta erfarenheter och information med kollegor på samma arbetsplats. Kontrollerna blir också mindre känsliga för störningar när det finns flera personer som har samma arbetsuppgifter.

Livsmedelsverket och Jordbruksverket stöder också branschorganisationernas arbete med att ta fram branschriktlinjer för säkra livsmedel och säkert foder i primärproduktionen. Branschriktlinjerna kan också bidra till en likvärdig kontroll

Vilka kontrolluppgifter har kommunerna kvar?

Kommunerna fortsätter att ansvara för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Den omfattar bland annat frågor om vatten och avlopp, gödselspridning, hantering av avfall och bekämpningsmedel samt störningar i form av ljud och lukt från djur. Det är också kommunen som kontrollerar till exempel gårdsbutiker och gårdsmejerier samt restaurangers och butikers livsmedelshantering. Kommunen kan även i fortsättningen ta ut avgifter. Hör med din kommun för mer information!

Vad gör du om du misstänker att något är fel?

Om du misstänker att djur far illa, eller att foder och livsmedel inte hanteras säkert hos en primärproducent, kontakta länsstyrelsen i ditt län. Du kan göra en anmälan anonymt om du vill. Om det är akut och du inte kan nå länsstyrelsen, kontakta polisen.

Vart vänder du dig om du vill veta mer?

Om du vill veta mer om djurskydd, djurhälsa och primärproduktion av foder kontakta *Jordbruksverket*. www.sjv.se.

För mer information om kontroll av primärproduktion av livsmedel kontakta *Livsmedelsverket*. www.slv.se.

Har du specifika frågor om kontrollen av djurskydd eller primärproduktion av foder och livsmedel där du bor eller vill anmäla misstankar om misskötsel, hör av dig till *Länsstyrelsen* i ditt län. Du hittar uppgifter om alla länsstyrelser här: www.lansstyrelsen.se
Välkommen!